

Binnen de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben enkele fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen over de brief van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 18 maart jl. ter aanbieding van het verslag van bevindingen van de beoordelingscommissie van de Regeling regionaal investeringsfonds mbo (Kamerstuk 31 524, nr. 276).

De voorzitter van de commissie,
Wolbert

De adjunct-griffier van de commissie,
Boeve

I Vragen en opmerkingen uit de fracties

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de bevindingen van de beoordelingscommissie van de Regeling regionaal investeringsfonds mbo¹. De voornoemde leden hechten veel belang aan het investeringsfonds, mits het innovatieve mogelijkheden biedt om publiek-private samenwerking vorm te geven om zo het mbo nader op de werkvloer te laten aansluiten. Deze leden zien naar aanleiding van de bevindingen reden voor een aantal vragen.

Allereerst vragen zij aan de Minister om uit een te zetten hoeveel van de totale subsidie van € 100 miljoen inmiddels is toegekend. Ook willen zij weten hoeveel in totaal tot nu toe was aangevraagd en hoe de volgende tranches er uit gaan zien. Is dit naar de verwachting van de Minister en de beoordelingscommissie? In de Regeling is tevens een maximum per subsidieaanvraag van € 2 miljoen opgenomen. Acht de Minister dit toereikend? Zijn er signalen dat er initiatieven zijn van meer dan € 2 miljoen die nu geen aanspraak maken op deze Regeling? Kan de Minister dit nader toelichten, zo vragen de leden.

Voorts vinden zij dat de investeringen daar gedaan moeten worden, waar het effectief is. Zij vragen of de Regeling daar wel voldoende op is gefocust. Er is bepaald dat de subsidie niet gebruikt mag worden voor nieuw- of verbouw, maar wat als het doel daarmee beter bereikt wordt dan een ander voorstel? De leden van deze fractie zijn van mening dat in principe innovatie bevorderd moet worden die anders niet tot stand was gekomen. Deelt de Minister deze opvatting? De leden hebben het idee dat het investeringsfonds daar onvoldoende op toetst of dat de regel te weinig ruimte biedt. Is de Minister bereid te onderzoeken welke projecten niet eens tot een aanvraag komen, maar wel innovatie in het mbo kunnen bevorderen, zo vragen de leden.

De leden lezen dat de beoordelingscommissie constateert dat een goede aanvraag die aan alle eisen voldoet een uitdaging is voor de samenwerkende partijen. Kan de Minister nader in gaan op de redenen waarom dit moeilijk gaat? Voorts vragen de leden of de samenwerkingen wel begeleid worden bij hun aanvragen? Zo ja, op welke wijze gebeurt dit? Zo nee, waarom niet?

De beoordelingscommissie stelt dat het goed zou zijn als er «echte experimenteer ruimte» ontstaat. Deze opmerking zorgt voor zorgen bij de leden van deze fractie. De Regeling is in hun ogen niet bedoeld om bestaande projecten te financieren, maar juist om experimenten te laten ontstaan. Wat gaat de Minister doen met deze opmerking van de beoordelingscommissie? Welke experimenten of vormen van innovatie komen nu niet tot stand? De leden zien graag dat bekeken wordt op welke wijze de Regeling aangepast kan worden zodat deze meer experimenteer ruimte biedt.

Het valt de beoordelingscommissie op dat de traditionele sectoren in het voordeel zijn. De leden vinden dat opmerkelijk. De voornoemde leden hebben het vermoeden dat dit komt doordat zij langer onderdeel van het systeem zijn. Deelt de Minister de observatie dat bij de traditionele sectoren er al vormen van samenwerking bestaan tussen een sector en een onderwijsinstelling? Zo ja, deelt de Minister de mening van de leden dat het investeringsfonds vooral nieuwe en experimentele initiatieven een kans moet geven, in plaats van bestaande samenwerkingen in de lucht te houden? De leden verkrijgen graag een toelichting op dit punt.

De leden lezen dat er veel lijvige regionale visiedocumenten worden geschreven, waar ook partijen in worden betrokken die geen onderdeel van de samenwerking zijn. Op welke waarde schat de Minister de inbreng van deze niet-deelnemende partijen? De leden vragen zich af of juist deze

¹ mbo: middelbaar beroepsonderwijs

partijen niet belangen kunnen hebben om de samenwerking te frustreren? De leden verkrijgen graag een toelichting op dit punt.

De leden van de voornoemde fractie lezen op een aantal punten, bijvoorbeeld over de plannen van aanpak die ingediend worden, dat zaken ontbreken of onvoldoende zijn uitgewerkt bij de aanvraag. Kan de Minister verklaren waar dit door komt? Deelt de Minister de mening van de leden dat de trekker van een samenwerking bepalend kan zijn voor het succes? Is de Minister bereid om te zorgen dat ook het bedrijfsleven een rol als trekker van een samenwerking op zich kan nemen in plaats van dat dit beperkt is tot de onderwijsinstellingen? De leden ontvangen graag een toelichting op dit punt.

De leden lezen dat de beoordelingscommissie adviseert om meerdere aanvraagmomenten te creëren. Als argumentatie wordt aangevoerd dat aanvragen die relatief kleine verbeteringen moeten doormaken nu een jaar moesten wachten voor dat zij opnieuw een aanvraag konden doen. De leden zien de observatie van de beoordelingscommissie als een belangrijke kans om de Regeling te verbeteren. De leden vragen de Minister te overwegen om meer aanvraagmomenten te creëren dan twee per jaar. Als alternatief doen de leden de Minister de suggestie om aanvragers die net niet op alle punten voldeden de mogelijkheid te geven hun aanvraag te verbeteren, zodat zij op korte termijn alsnog een subsidietoekenning krijgen. Graag ontvangen de leden een toelichting van de Minister.

Tot slot troffen de leden in de bijlage een overzicht van aanvragen die een positieve en negatieve beoordeling kregen. Zijn deze adviezen door de Minister één-op-één overgenomen? Heeft de Minister, dan wel de commissie, signalen ontvangen dat er initiatieven zijn die niet tot een aanvraag zijn gekomen? De leden vragen de Minister hier in haar verdere evaluatie onderzoek naar te doen en eventuele drempels om tot een aanvraag te komen weg te nemen.

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het verslag van bevindingen van de beoordelingscommissie van de Regeling regionaal investeringsfonds mbo. De Regeling beoogt de aansluiting van het onderwijs op de behoefte van de arbeidsmarkt te verbeteren door onderwijsinstellingen en het werkveld intensief met elkaar te laten samenwerken. De leden zijn er van overtuigd dat deze samenwerking bijdraagt aan modern curriculum in de mbo's waarmee studenten worden voorbereid op de huidige, en toekomstige, beroepspraktijk. Ongeveer de helft van de ingediende aanvragen is door een onafhankelijke commissie van deskundigen als voldoende beoordeeld en voorgedragen voor een subsidie op basis van de Regeling. De totaal gevraagde subsidie voor deze aanvragen is ongeveer € 24 miljoen. Hoe verhoudt dit bedrag zich tot het voor de Regeling gereserveerde totaalbedrag, zo vragen de leden. Uit de evaluatie van de Regeling komt een aantal aanbevelingen naar voren voor het wijzigen van de Regeling. Een deel van deze aanbevelingen worden door de Minister overgenomen. De leden hebben behoefte aan een nadere toelichting op dit onderdeel. Welke aanbevelingen worden wel overgenomen en leiden tot wijziging van de Regeling? Welke aanbevelingen worden niet overgenomen en wat is hiervan de reden, zo vragen zij.

De commissie concludeert dat de Regeling regionaal investeringsfonds een complexe regeling is. De leden vragen in hoeverre dit van invloed is geweest op het feit dat ongeveer de helft van de ingediende aanvragen als onvoldoende is beoordeeld en niet voor subsidie is voorgedragen. Ook voor deze aanvragen geldt dat zowel door onderwijsinstellingen als bedrijven veel tijd, energie en geld is geïnvesteerd in het opstellen van de aanvraag zonder dat daar een toegekende subsidie tegenover staat. De leden zijn van mening dat dit zoveel als mogelijk zou moeten voorkomen. Op welke wijze kan de informatie over de inhoud van de Regeling en de

beoordelingscriteria voor het toekennen van de subsidie worden verbeterd teneinde ervoor te zorgen dat aanvragen zoveel als mogelijk voldoen aan de gestelde criteria? Op welke wijze kan de ondersteuning bij het opstellen van de aanvragen worden geïntensiveerd, zo vragen de leden van voornoemde fractie.